

Foto: Region Gotland

Marint centrum arrangerar event under Östersjöveckan

I samarbete med Östersjöinitiativet kommer Marint centrum att arrangera ett seminarium *Småskaligt fiske - en hållbar tillväxtfaktor eller en utdöende traditionell näring?*

Eventet, som äger rum under Östersjöveckan i Almedalen, samlar kunskap och debatt om Östersjön under samma tak. Vesa Tschernij, verksamhetsledare för Sydkustens fiskeområde, berättar om villkoren idag för ett hållbart småskaligt fiske. Trots en otrolig potential, inte minst i samverkan med en starkt ökande besöksnäring, står det småskaliga fisket inför en uppenbar utfasning som ett resultat av dagens politik och myndighetsutövande. Sedan 2007 har Simrishamn gjort en rad satsningar med koppling till fiskerinäringen. Resultatet av detta arbete är både kontroversiellt och ytterst intressant. Kommunstyrelsens

ordförande Anders Johnsson (M) kommer prata om kommunens satsningar kring att utveckla ett ekologiskt hållbart fiske och en långsiktigt ekonomiskt hållbar, mångsidig fiskerinäring.

Det blir kortare inspel även från tre externa talare, Björn Risinger, generaldirektör på Havs- och vattenmyndigheten, Östen Ekengren, vice VD IVL, Svenska miljöinstitutet samt Anders Carlberg, maritim expert, Västra Götalandsregionen. Avslutningsvis blir det debatt med moderator Mattis Bergqvist.

Simrishamns kommuns presentation är den 3 juli kl 14.00-15.00. För den som inte kan vara på plats i Almedalen går det bra att följa seminariet i direktsändning över webben: <http://media.medfarm.uu.se/play/live>. UR/Kunskapskanalen kommer också att sända seminariet i efterhand.

Projekt Innovatten arbetar vidare... Skånes Hav och Vatten och Marint centrum driver nu ett fördjupat arbete inom nio fokusområden

Sid 2

Ekosystemtjänster Sid 2

Marin utomhuspedagogik Sid 3

Havs- och vattenforum 2014 Sid 3

Tillståndet i miljön, Stockholm 27/5 Sid 3

Besök på Hammarby Sjöstadsverk Sid 4

Samarbete Lunds universitet och MC Sid 4

Nyheter i korthet Sid 5

Ansvarig utgivare:
Anna Thott
0414-81 91 59

Redaktör:
Thérèse Jephson
0414-81 91 24

Projektet Innovatten arbetar vidare med specifika fokusområden

Inom projektet Innovatten driver Skånes Hav och Vatten och Marint centrum nu ett fördjupat arbete inom de nio utpekade fokusområdena som tidigare identifierats i projektet. Projektet har genomfört ännu en workshop där deltagarnas intresse för specifika fokusområden låg till grund för arbetet. Workshopen ägde rum under Skåne Innovation week och hade titeln; Innovationspotential inom de blå näringarna. Det arbetades vidare inom fokusområdena övergödning, ekosystemtjänster och miljöövervakning. Deltagarna redovisade respektive områdes innovationspotential utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv.

Resultaten visade att det är viktigt att förstå att ekonomi och ekologi är förenliga och att det finns ekonomiska vinster i ett ekologiskt hållbart samhälle. Tydligt är också att aktörerna efterfrågar samordning mellan myndigheter, kommuner, organisationer, forskare och företag för att man skall kunna arbeta effektivt med havs- och vattenfrågor. Behovet av en plattform för kommunal samverkan finns liksom en plattform för kommunikation med allmänheten. Information ska vara åtkomlig och enkel att förstå.

Vad är Ekosystemtjänster?

Begreppet ekosystemtjänster innebär att lyfta fram den mångfald av värden som ekosystemen skapar i form av varor och tjänster som kommer mänskliga samhällen till nytta. Ofta talar vi om pollinering av grödor och fruktträd av bin och humlor som ett exempel och fisket som ett annat. Av särskilt intresse är de ekosystemtjänster som inte finns på en ekonomisk marknad, och därför ofta faller utanför ramarna för politiska och ekonomiska beslut.

Begreppet verkar ha kommit för att stanna, och implementeringen av denna nya syn på naturens resurser i den praktiska politiken och lokala förvaltningen av naturresurser står för dörren. Frågan är bara hur detta synsätt ska kunna inkorporeras i de lokala och regionala beslutsprocesserna så att effekten blir den önskvärda.

Problemställningen innehåller ett flertal olika aspekter, bland annat hur ekosystemtjänster som inte befinner sig på en ekonomisk marknad ska värderas, hur tjänster som inte låter sig värderas monetärt ska kunna vägas mot tjänster som finns på en marknad och därmed är mer synliga i samhällsekonomin, och hur det praktiska arbetet i anslutning till dessa frågor ska kunna integreras in i den kommunala förvaltningen.

Med utgångspunkt i denna frågeställning initierade KFSK (Kommunförbundet Skåne) ett samarbete "Ekosystemtjänster i kustnära kommuner – ett transdisciplinärt samarbetsprojekt mellan skånska kommuner och akademi för utveckling av ett hållbart brukande av kustmiljön", där Marint centrum ingår som en part.

Utomhuspedagogik

Marin utomhuspedagogik

Nu är Havsprojekt 2014 igång och barnens nyfikenhet, entusiasm och läroglädje är stor.

Barnen har hittat allt ifrån vackra musselskal till läskiga fisk- och fågelskelett. Tångmärlor, småräkor, havstulpaner, en spännande borstmask och en fisk som ett barn tyckte liknade en liten ål men visade sig vara en tångsnälla (släkting till sjöhäst). I Östersjön och på stranden har även hittats blåmusslor, Östersjömusslor och tång i alla möjliga former, färger och storlekar. Genom denna upplevelse väcks ett intresse som lägger grunden för en positiv miljömedvetenhet hos barnen. Årets fältdagar genomfördes 2-5 juni.

Havs- och vattenforum 2014

Havs- och vattenmyndighetens årliga konferens gick av stapeln i Göteborg 20-21 maj och besöktes av 420 personer från hela Sverige. Alexander Lindahl från Marint centrum och Ann-Marie Camper från Skånes hav och vatten deltog. Under konferensen betonades vikten av samarbete för att skapa en helhetssyn. Programmet fokuserade på tre områden; minskad övergödning, ökad biologisk mångfald i rinnande vatten och hållbart fiske men även havsförsurning, havsplanering, dricksvatten, grundvatten och rening av läkemedel och kemikalier fanns med i programmet.

Några av dem som talade var miljöminister Lena Ek (C) och Matilda Ernrans (S), ordförande i miljö- och jordbruksutskottet, Allan Larsson, fd finansminister och grundare av Östersjöinitiativet, där även Simrishamns kommun finns med genom Marint centrum.

Tillståndet i miljön

Tillståndet i Miljön, Stockholm 27/5

Den 27e maj var Marint centrum på plats i Stockholm för att delta på den IVLs årliga konferens: Tillståndet i Miljön. Representanter från huset presenterade projektet "Fishing for Litter" i monterform. Under dagen presenterade en bred skara talare sina verksamhetsprofiler utifrån temat miljö och hållbarhet .

Det som var positivt med dagen var att det var en väldigt bred uppslutning av aktörer som visade på olika sätt att jobba med miljöfrågor. Allt från forskningsresultat till företag, politiker och enskilda personers engagemang belystes. Trenden av ökad medvetenhet i samhället är relativt tydlig enligt årets konferens, men det finns fortfarande en mängd saker att jobba med. Framförallt på nationell nivå där Sverige långt ifrån toppar olika miljöinsatser jämfört med övriga EU länder.

Besök på Hammarby Sjöstadsverk

Ökande halter av läkemedel i vatten blir ett allt större problem. Marint centrum har besökt reningsverket Hammarby Sjöstadsverk som är en testanläggning för flera projekt där IVL, Svenska miljöinstitutet är involverat.

I samband med att projektet Innovatten besökte konferensen Tillståndet i miljön fick vi dagen innan en guidad tur på reningsverket. På Hammarby Sjöstadsverk finns forskningsprojekt och företag som testar ny teknik för bland annat rening av läkemedelsrester i avloppsvatten. Staffan Filipsson berättade om intressanta resultat som har tagits fram.

Lunds universitet och Marint centrum i samarbete om Hanöbukten

Forskare på Enheten för Akvatisk Ekologi vid Lunds universitet och Marint centrum har blivit beviljade medel inom programmet "Verifiering för samverkan", finansierad av VINNOVA. Projektet beviljades medel med motiveringen att projektet lyfter havsmiljön i Östersjön och utmaningen för fiskerinäringen. Samverkan mellan akademien och kommunen/organisationen är viktigt för att identifiera och diskutera miljöutmaningar samt för att tillsammans arbeta för en bättre havsmiljö.

Baltic Sea Expedition 2014

Forskningsexpeditionen med Global Challenge Race-båten Sea Dragon kommer till Simrishamn den 6 augusti mellan ca 14.00-20.00. Projektet Baltic Sea Expedition 2014 kommer genomföra ett antal seglatser i Östersjön för att göra provtagningar och studera och kvantifiera problematiken kring mängden skräp och plaster i innanhavet.

Vi välkomnar allmänheten att komma till kajen för att titta på vilken utrustning man använder för att ta upp riktigt små partiklar i havet samt ta del av information från forskare från Örebro universitet.

Marint centrum kommer också finnas på plats och prata om pågående verksamhet. Bland annat kommer projektet "Fishing for Litter" visa skräp som yrkesfiskare från Simrishamn får i sina redskap.

Nyheter i korthet

Konferens Läkemedel i vatten 4 september

Inom projektet Innovatten (samarbete mellan Skånes hav och vatten och Marint centrum) planeras nu nästa konferens om läkemedelsrester i vatten. Vi fortsätter spåret vi lade ut vid den förra konferensen och kommer bl.a. att prata om:

- Policyfrågor
- Läkemedelsindustrins arbete med miljöfrågorna
- Ny forskning, nationell och internationell ur ett brett perspektiv
- Goda exempel på projekt och lösningar inom reningsteknik och uppströmslösningar
- Innovationer och hur vi får ut redan existerande idéer till marknaden?

Hemmahamnen 2013

Hemmahamnen

Möjligheten att köpa fisk direkt från fiskare från kajen i Simrishamn kommer även att finnas detta år. Börjar i juli.

Sydskustens Vattenvårdsförbund vattenvårdspris

För sina insatser i frågan om spökgarn, har Patrik Juhlin och Joakim Odelberg tilldelats Sydskustens Vattenvårdsförbunds vattenvårdspris 2014. Stort grattis! Priset delas ut varje år för att belöna förtjänstfulla insatser och ökad medvetenhet som bidrar till en hållbar akvatisk miljö längs den skånska sydkusten.

Marint centrum på Facebook

Är du intresserad av havs- och vattenmiljöfrågor eller nyfiken på vad som händer på Marint centrum? Gå gärna med i vår Facebook-grupp, du hittar den genom att söka på Marint centrum Simrishamn. Här uppdaterar vi stort som smått och bollar idéer och byter åsikter med varandra. Välkommen!

Nyanställda på Marint centrum

Tack vare beviljat projektbidrag har Marint centrum kunnat göra två nyanställningar i år. I februari började Alexander Lindahl som projektstrateg och Dustin Swenson som fokuserar på vårt arbete med läkemedelsrester i vatten.

Alexander har en masterexamen från Lunds universitet i samhällsplanering, men har även studerat stadsplanering i Milano. Hans akademiska bakgrund täcker områden som fysisk planering, ekologisk-, social - och ekonomisk utveckling, GIS och geologi, där

kusterosion har varit ett särskilt intresseområde. Tidigare har Alexander arbetat med utveckling av livsmedel i gränslandet mellan akademi och industri. Han har även drivit en egen firma och jobbat med näringslivsutvecklingsfrågor på regional nivå.

alexander.lindahl@simrishamn.se 0414-81 91 89

Dustin kommer ursprungligen från södra Kalifornien, där han studerat stadsplanering och regional utveckling samt arbetat flera år inom olika miljöorganisationer. 2010 flyttade Dustin till Sverige för att komplettera sin utbildning med en masterexamen i akvatisk ekologi

vid Lunds universitet. Dustin intresserar sig särskilt för marinbiologi, ekologi, mikrobiologi, toxikologi och GIS-modellering. Vid sidan av sin anställning på Marint centrum driver han eget företag inom miljöförvaltning.

dustin.swenson@simrishamn.se 0414-81 91 87

Från 1 maj tar Therese Jephson över rollen som projektledare för InnoVatten efter Madeleine Lundin, som går på föräldraledighet. Therese är marinbiolog och har disputerat i marinekologi vid Lunds universitet. Under sina år som forskare specialiserade hon sig på

ekologin hos mikroalger/växtplankton. Therese har också studerat kustnära ekosystem med fokus på effekterna kring övergödning och överfiske.

Senast har Therese arbetat för organisationen KIMO Baltic Sea, med frågor rörande marin nedskräpning, spökgarn, såväl med konkreta åtgärder som med opinionsbildning.

therese.jephson@simrishamn.se 0414-81 91 24